

## [H. C. Andersen.]

forslaget er gennemdrøftet nøje i det andet høje ting. Hvis man så var kommet til et resultat, der betød enighed om lovforslaget, var det en anden sag, men der er jo ikke enighed. Ordførerne, som har talt her, har alle sluttet på samme måde, nemlig med at anbefale lovforslaget, men iøvrigt har deres taler indeholdt en skarp kritik af adskillige af lovforslagets bestemmelser. Indenfor alle partier erkender man altså, at man nok kunne være nået til noget bedre, og det er nu min tro, at hvis man her i tinget havde haft det til behandling i længere tid, ville man kunne være nået til et mere tilfredsstillende resultat. Jeg lægger ikke skjul på, at jeg synes ikke særlig godt om dette lovforslag. Man siger, at kærnen i det hele er at skabe det bedst mulige forhold mellem hjem og skole. Der skal opbygges et godt forhold mellem disse to parter, det er så rigtigt, så rigtigt, men jeg tænker, at alle, også den højtærede minister, er enig med mig, når jeg siger, at et tillidsforhold opbygger man ikke ved lovparagraffer, tværtimod, i hvert fald vanskeliggør man ofte dette genopbygningsarbejde ved lovparagraffer. Tillidsforholdet skabes nemlig, når de to faktorer, som skal arbejde sammen, går ind i arbejdet med interesse for det og har forståelse af arbejdet og dets betydning. Men jo flere tilsynsmyndigheder man anskaffer, desto vanskeligere bliver det at bevare tillidsforholdet, og derfor kan jeg ikke forlige mig med, at man nu vil åbne mulighed for to tilsynsmyndigheder, skolenævn og skolekommission. Det forekommer mig, at det ville være såre let at slå disse to tilsynsmyndigheder sammen til een, man kunne kalde det nævn eller kommission, som man vil, det er for mig det samme. Hvis man gjorde det, ville man undgå de to tilsynsmyndigheder og den mulighed, der er for, at der kan blive strid mellem dem. Der er 100 pct.s sikkerhed for, at en sådan strid vil komme til at gå ud over skolen og dens arbejde. Det er for mig det vanskeligste at forlige mig med i dette lovforslag.

Der er tale om særundervisningskonsulenter. Javel, men jeg vil nu gerne bede den højtærede minister fare varsomt frem her, for det arbejde, som disse særundervisningskonsulenter skal udføre, kan så godt som altid klares af lærerstaben; der er altid folk at finde i lærerkredse, som har interesse for dette arbejde og evne til at udføre det. Jeg tror ikke, det er nogen særlig nytte til at oprette disse mange nye embedsmansstillinger, som den højtærede minister taler om.

Ellers er jeg, hvad disse ting angår, enig med mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Stegger Nielsen. Der er også talt om, at præsten skal have adgang til at føre tilsyn med religionsundervisningen i skolen. Efter min mening behøvede man egentlig slet ikke at have ham dér, men han kan for mig komme i skolen, så ofte han vil, når blot han vil lade være at forstyrre arbejdet, og det vil den dygtige lærer hurtigt vise ham, han ikke skal.

Jeg har som nævnt lagt mærke til, at den højtærede minister gerne vil have en ny tilsynslov. Javel, selvom jeg ikke ser nogen særlig grund til, at vi skulle have denne lov nu. Jeg har i 47 år arbejdet i skolens tjeneste og gør det endnu, og jeg har været veltilfreds med de tilsynsmyndigheder, som vi til dato har haft. Men når ministeren gerne vil have en sådan lov, skal han også få den; jeg kunne kun ønske, at vi havde haft noget mere tid til at arbejde med den her. Det havde været rart, om ministeren, når vi fik loven, kunne erklære, at nu var han fuldt tilfreds, og at også den stab af arbejdere, han er chef for, nemlig lærerne, var tilfreds. Hvis man jager et sådant stykke lovgivningsarbejde igennem på en dags tid, kan det godt komme dertil, at ministeren senere vil indrømme, at vi skulle have faret lidt mere i mag her i landstinget og taget os lidt bedre tid til at overveje tingene. Det er en god skik, man har i skolen, den kan godt overføres også til andre arbejdsområder, at hvis man ikke er tilfreds med det resultat, man har nået med sit arbejde, giver man sig til at lave det om igen, indtil man når til et tilfredsstillende resultat. Jeg tror, vi skulle have gjort noget lignende her. Jeg tror, vi havde været gladere for det allesammen.

Jeg har ønsket at fremsætte disse få bemærkninger for at vise, at det er muligt, jeg kan stemme for denne lovgivning, men jeg vil have noget besvær med at overvinde mig selv dertil.

**Undervisningsministeren (Hartvig Frisch):**

Jeg skylder i høj grad ikke blot ordførerne, men alle, der har taget ordet i dag, en tak for den venlige tone, der er gået gennem alle indlæggene, den i virkelig forstand gode vilje, der har vist sig her ligesom i folketinget, til til trods for divergerende anskuelser alligevel at nå et resultat. Jeg er nok klar over, at der på dette område er divergerende anskuelser. Jeg hørte også mit eget partis ordfører indlede med at sige, at der næppe var nogen, der var helt tilfreds, og det blev på en vittig måde gentaget af den ærede ordfører for det konservative parti, der